

„Prosíme vás o odpuštění“

Projev P. Petra Hrušky, administrátora Lorety, Římskokatolická farnost Cheb
<http://loreta.farnostcheb.cz>

Německo-česká poutní mše, Maria Loreto 7. říjen 2007

Rád bych řekl na úvod pár slov k dnešní slavnosti výročí posvěcení tohoto kostela a celého poutního místa Maria Loreto.

Osobně mám ve velké oblibě slovo „vyváženost“ jako protiklad k výrazu „jednostrannost“. Avšak v souvislosti s některými specifickými událostmi je někdy jednostrannost nejen dobrá, ale dokonce nutná. Podle mého názoru je třeba odvahy k jednostrannosti také tam, kde se jedná o prosbu o odpuštění. Takovouto prosbu nelze totiž neustále „vyvažovat“ nějakými „ale“ či „ti druzí jsou také vinni“. Má-li jít o poctivou prosbu o odpuštění, musí platit jen jedno: rozpoznat *svoji vlastní* vinu, vyznat ji, litovat jí, a, pokud to je ještě možné, také ji odčinit.

Byla vydána nerůznější německo-česká prohlášení o našem vzájemném smíření, o smíření mezi Čechy a Němci. Tato prohlášení jsou jistě užitečná. Avšak obávám se, že jsou formulována příliš všeobecně, příliš obsáhle, ano, příliš vyváženě. Proto bych se dnes rád (doufám, že i jménem celé naší chebské farnosti) odvážil učinit jedno velmi „jednostranné“ prohlášení.

Rád bych začal dvěma větami našeho prvního českého prezidenta Václava Havla (z ledna 1990):

„*Vyhnání bylo nespravedlivé.*“ a „*Je třeba si přiznat pravdu.*“

Již v Janově evangeliu také čteme: „*Pravda vás osvobodí*“ (ne *práce*, ale *pravda* vás osvobodí).

My, katoličtí křesťané z chebské farnosti, vás, naše sudetoněmecké bratry a sestry, proto dnes prosíme o odpuštění.

- Prosíme vás o odpuštění za proces „počešťování“ (či „odněmčování“), kterým byla postižena 3,5 milionová německá „menšina“ za první československé republiky.
  - *Krátká ilustrace pro ty, kteří možná nevědí, co je tím myšleno:* Když 4. března 1919 sudetští Němci pokojně demonstrovali za právo na sebeurčení, v několika městech (Hostinné, Ústí n. L., Cheb, Kadaň, Stříbro, Karlovy Vary, Šternberk) tvrdě zakročila proti pokojnému obyvatelstvu česká armáda. Padesát čtyři lidí bylo při tom zastřeleno – uprostřed míru mezi dvěma světovými válkami. Zcela konkrétních 54 lidí, 54 zbytečně zmařených lidských osudů, zahrnujících školáky, studenty, možná i některé z vašich příbuzných. Mezi těmito 54 mrtvými bylo 20 žen a dívek, 16 osob mladších 19 let, dvěma ze zastřelených dětí bylo jen 14, jednomu 13 a jednomu dokonce teprve 11 let. Jeden z mrtvých, Josef Christl, byl osmnáctiletý student z Chebu, další obětí byla také osmnáctiletá studentka z Chebu.
- Prosíme o odpuštění za poválečné vyhnání Němců, které bylo v některých českých politických kruzích plánováno již během války a vykazovalo znaky „etnické čistky“.

- *Další historická ilustrace pro nás Čechy:* Ještě dříve, než vítězné mocnosti na postupimské konferenci 2. srpna 1945 souhlasily s „lidsky důstojným a uspořádaným přesídlením německého obyvatelstva či jeho části do Německa“, jsme my Češi v tzv. „divokém odsunu“ vyhnali již téměř milion lidí. V důsledku vyhnání ztratilo téměř 3,5 milionu lidí v bezpříkladném aktu násilí svoji vlast a svůj majetek, 241 000 z nich přišlo bestiálním způsobem o život. Tito lidé byli mučeni, znásilňováni, stříleni, věšeni či ubiti. Ve většině případů není ani známo místo jejich posledního odpočinku.

- Za tento akt násilí vás prosíme o odpuštění. Zcela zvláštním způsobem pak prosíme o odpuštění za násilí, kterého se naši čeští spoluobčané dopustili na vás samotných, na vašich matkách a otcích, na vašich babičkách a dědech, na vašich sestřích a bratřích. Na všech obyvatelích Starého Hrozňatova, Nového Hrozňatova, Mítiny, Boden, Kozlů, Všeboře, Lipové a dalších osad tohoto regionu. Je nám líto, že jste vy a vaši předkové museli tolik trpět. Je nám líto, že u mnohých z vás tyto rány stále ještě nejsou uzdraveny.
- *Poslední historická ilustrace:* Někteří obyvatelé Starého Hrozňatova museli pryč již v červenci 1945. Kompletní organizované vyhnání zde pak bylo zahájeno v dubnu 1946. První transport, zahrnující asi 150 farníků, byl vypraven 29. 4. 1946 do oblastí Rosenheim; druhý ze dne 6. 5. 1946 směřoval do okresu Münchenberg; třetí, který započal na svatodušní neděli, mířil do Hesenska; čtvrtý následoval 15. 8. 1946; pátý, vypravený 17. 8. 1946, měl namířeno do ruskou armádou obsazené zóny, šestý transport pak následoval 19. 8. 1946, transport s nemocnými byl vypraven 22. 8., transport zahrnující antifašisty pak 24. 8. 1946. Desátý transport byl nakonec vypraven 9. 9. 1946 do Bavorska. Tento den byla v kostele Nejsvětější Trojice ve Starém Hrozňatově místním farářem Andreasem Plachtem slavena poslední mše svatá německého obyvatelstva.

Doufám (a moc bych si přál, aby to bylo nadějí nás všech), že se naše společná Loreta stane místem, kde tato již dávno nezbytná prosba o odpuštění bude vyslyšena. Doufám, že se poutní místo Maria Loreto takto také stane místem skutečného vzájemného smíření.

Děkuji vám za pozornost a pochopení.

P. Petr Hruška, Cheb

K přípravě této řeči byly použity následující prameny:

- ONDŘEJ MATĚJKA, PETR MIKŠÍČEK A SUSANNE SPURNÁ: *Proměny sudetské krajiny*, pro Antikomplex vydalo Nakladatelství Českého lesa v roce 2006.
- PETR BERAN: *Píseň o Loretě*, Cheb/Eger: Spolek Maria Loreto ve Waldsassenu a Chebu, 2006.
- ELFRIEDE BIDMON: *Maria Loreto: Eine kleine Wallfahrt durch 330 Jahre*, 6. erweiterte Auflage, Waldsassen: Verein zur Erhaltung und Förderung der Wallfahrtskirche Maria Loreto in Altkinsberg, 2002.
- ROBERT RICHTER: *Ein sudetendeutsches Vermächtnis*, Leben und Werk von Herbert Krause (* 1914 in Jägerndorf) u. seine Jägerndorf/Österr. Schlesien-Stiftung, ca.2001.